

SGK Ödemelerinde Gecikme Zammı ve Cezası İdari Para Cezası Uygulanmaması

Bu genelge, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenen geçici 79 uncu maddesi uyarınca gecikme zammı ve cezası ile idari para cezası uygulanmayacak hallerle ilişkindir.

T.C.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

13/02/2020

Sayı: 51592363-010.06.01-E.2667951

Konu: 7196 sayılı Kanunun geçici 79 uncu maddesi

GENELGE

2020/3

06/12/2019 tarihli ve 7196 sayılı “Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 24/12/2019 tarihli ve 30988 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yayım tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanunun 62 nci maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenen geçici 79 uncu maddede “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar ek 15 inci maddenin ikinci ve beşinci fıkraları uyarınca yapılacak ödemelerde 89 uncu maddeye göre gecikme zammı ve cezası ile 102 nci maddeye göre

idari para cezası uygulanmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödenmiş olan gecikme cezaları, gecikme zamları ve idari para cezaları iade ve mahsup edilmez.” hükmü düzenlenmiştir.

5510 sayılı Kanunun ek 15 inci maddesi ile 29/04/2017 tarihinden itibaren 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereği güvenlik korucusu olarak görevlendirilenlerin, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayıldıkları ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına tabi oldukları, bunların prime esas günlük kazançlarının Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırı olduğu, ilgili primlerin sigortalı ve işveren hissesinin tamamının valiliklerce ödeneceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, 29/04/2017 tarihi itibarıyla güvenlik korucusu olarak görevde bulunanların, valiliklerin talebi üzerine güvenlik korucusu olarak geçen ve 29/04/2017 tarihinden önce uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmayan süreleri müracaat tarihinde geçerli olan prime esas kazanç alt sınırı ve %32,5 oranı üzerinden hesaplanan prim borcu tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde valiliklerce ödenmektedir.

29/04/2017 tarihinden önce güvenlik koruculuğunda geçen süreler ise valiliklerce talep edilmesi halinde, prim tutarının tahsil şartı aranmaksızın hizmet kayıtlarına yansıtılmakta ve buna ilişkin prim borçları valiliklerce süresinde ödenmediği takdirde bu primler hakkında Kanunun 89 uncu maddesi gereğince işlem yapılmaktadır.

Kanuna eklenen geçici 79 uncu madde ile 24/12/2019 tarihine kadar geçici köy korucularının bildirimleri ve primlerine ilişkin yasal yükümlülüklerin süresinde yerine getirilmemesi nedeniyle Kanunun 89 uncu ve 102 nci maddeleri gereği uygulanması gereken gecikme cezası ve gecikme zammı ile idari para cezalarının uygulanmayacağı düzenlenmiş olup, söz konusu düzenlemeye göre yapılması gerekenler aşağıda açıklanmıştır.

1. İşe giriş ve işten ayrılış bildirgeleri

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanunun ek 15 inci maddesinin ikinci ve beşinci fıkraları gereği güvenlik korucularının sigortalılıklarına ilişkin yürütülecek olan iş ve işlemler 12/05/2017 tarihli ve 2665484 sayılı Genel Yazı ile talimatlandırılmıştır.

Bu düzenlemelere göre; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılıkları valilik onayı ile göreve başladıkları tarihten itibaren başlatılacak olan güvenlik korucularına ait işe giriş bildirgesinin, valilikler veya kaymakamlıklarca e-sigorta yolu ile “33-Güvenlik korucusu” sigortalılık kodu seçilerek verilmesi gerekmektedir. Aynı şekilde işten ayrılış bildirgelerinin de sigortalının görevinin

sona ermesi, istifa etmesi, 55 yaşını doldurması veya ölümü halinde bu durumların gerçekleştiği tarihten itibaren 1 ay içinde Kuruma verilmesi gerekmektedir.

İşe giriş ve işten ayrılış bildirgelerinin süresi içinde verilmemesi halinde ise Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi gereği idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Ancak, 7196 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 79 uncu madde hükümleri uyarınca 24/12/2019 tarihinden önce Kanunun ek 15 inci maddesinin ikinci fıkrası gereği Kuruma verilmesi gereken işe giriş ve işten ayrılış bildirgelerinden süresi geçtikten sonra verilenler nedeniyle Kanunun 102 nci maddesi gereği idari para cezası uygulanmayacak olup, uygulanmış ama tahsil edilmemiş olan idari para cezaları tahsil edilmeyecektir.

Diğer yandan, söz konusu yükümlülüklerin süresi geçtikten sonra yerine getirilmesi nedeniyle Kanunun 102 nci maddesi gereği uygulanmış ve tahsil edilmiş olan idari para cezaları iade ve mahsup edilmeyecektir.

Örnek-1: (A) ilinde güvenlik korucusu olarak 15/07/2019 tarihinde göreve başlayan sigortalının işe giriş bildirgesi 15/08/2019 tarihinde verilmesi gerekirken 20/09/2019 tarihinde verildiği tespit edilmiştir. İşe giriş bildirgesinin son verilme tarihi olan 15/08/2019, 7196 sayılı Kanunun yayım tarihi olan 24/12/2019 tarihinden önce olduğu gerekçesiyle bu sigortalının bildirimine bağlı olarak İPC uygulanmayacaktır.

Örnek-2: (B) ilinde güvenlik korucusu olarak 23/11/2019 tarihinde göreve başlayan sigortalının işe giriş bildirgesi 23/12/2019 tarihinde verilmesi gerekirken 27/12/2019 tarihinde verildiği tespit edilmiştir. İşe giriş bildirgesinin son verilme tarihi olan 23/12/2019, 7196 sayılı Kanunun yayım tarihi olan 24/12/2019 tarihinden önce olduğu gerekçesiyle bu sigortalının bildirimine bağlı olarak İPC uygulanmayacaktır.

Örnek-3: (C) ilinde güvenlik korucusu olarak 27/11/2019 tarihinde göreve başlayan sigortalının işe giriş bildirgesi 27/12/2019 tarihinde verilmesi gerekirken 29/12/2019 tarihinde verildiği tespit edilmiştir. İşe giriş bildirgesinin son verilme tarihi olan 27/12/2019, 7196 sayılı Kanunun yayım tarihi olan 24/12/2019 tarihinden sonra olduğu gerekçesiyle bu sigortalının bildirimine bağlı olarak İPC uygulanacaktır.

2. Aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verilmesi, primlerin ödenmesi

Yukarıda anılan 2665484 sayılı Genel Yazının “4-Aylık Prim ve Hizmet Belgesi” başlıklı bölümünde aylık prim ve hizmet belgelerinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin

verilmesi ile primlerin ödenmesinin Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 102 nci ve 108 nci maddelerinde “ücretleri her ayın 15' inde ödeyen işverenler” için belirtilen sürelerin sonuna kadar yapılması gerektiği talimatlandırılmıştır.

Uzun vadeli sigorta kolları ve genel sağlık sigortasına tabi olan güvenlik korucuları için Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt tutarı üzerinden %32,5 oranında hesaplanan sigorta priminin valilikler veya kaymakamlıklar tarafından “51-5510 sayılı Kanunun ek 15 inci maddesi kapsamındaki güvenlik korucuları” belge türü ile aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin ilişkin olduğu ayı izleyen ayın 23' ünde saat 23:59' a kadar e-sigorta kanalıyla Kuruma gönderilmesi ve primlerin izleyen ayın 14' üne kadar ödenmesi gerekmektedir. Söz konusu belge veya beyannamelerin süresinde verilmemesi halinde Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereği idari para cezası uygulanması, primlerin süresi içinde ödenmemesi halinde ise Kanunun 89 uncu maddesi gereği gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanarak primlerin tahsil edilmesi gerekmektedir.

Ancak, 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 79 uncu madde uyarınca maddenin yürürlüğe girdiği 24/12/2019 tarihinden önce aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi ve primlerin ödenmesine ilişkin yükümlülüklerinden;

- 15/10/2019-14/11/2019 dönemi (Ekim ayı) ve öncesinde güvenlik korucusu olanlara ait primlerin ödenmesine ilişkin yasal yükümlülüklerini süresi içinde yerine getirmeyen valilikler veya kaymakamlıklar hakkında süresinde ödenmeyen prim borçları için 24/12/2019 tarihine kadar gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanmayacaktır.

- 15/11/2019-14/12/2019 dönemi (Kasım ayı) ve öncesinde güvenlik korucularına ait aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesine ilişkin yasal yükümlülüklerini süresi içinde yerine getirmeyen valilikler veya kaymakamlıklar hakkında idari para cezası uygulanmayacaktır.

Diğer yandan, Kanunun geçici 79 uncu maddesindeki “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödenmiş olan gecikme cezaları, gecikme zamları ve idari para cezaları iade ve mahsup edilmez.” hükmü gereğince 24/12/2019 tarihinden önce Kanunun ek 15 inci maddesinin ikinci ve beşinci fıkraları kapsamındaki yükümlülüklerin süresi geçtikten sonra yerine getirilmesi nedeniyle Kanunun 89 uncu ve 102 nci maddeleri gereği uygulanmış ve tahsil edilmiş olan gecikme cezası, gecikme zammı ve idari para cezaları iade ve mahsup edilmeyecektir.

Örnek-1: 25/02/2020 tarihinde yapılan incelemede; (A) ilinde güvenlik korucusu olan D kişinin Şubat/2019-Temmuz/2019 dönemlerine ilişkin APHB' lerin yasal süreleri geçtikten sonra verildiği, primlerinin ise ödenmediği tespit edilmiştir. Kanunun geçici 79

uncu maddesinin yürürlük tarihinden önceki dönemlere ilişkin yasal yükümlülüklerin süresinde yerine getirilmediği anlaşılmakta ise de anılan hüküm gereği 24/12/2019 tarihi öncesine ilişkin APHB' lerin süresinde verilmemesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacağı gibi süresinde ödenmediği anlaşılan primlere de 24/12/2019 tarihine kadar gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmayacaktır. Bu tarihten sonra ise ödenmeyen prim borcu için gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanacaktır.

Örnek-2: (B) ilinde güvenlik korucusu olan E kişinin 15/11/2019-14/12/2019 dönemi çalışmasına ait APHB' nin 28/12/2019 tarihinde verildiği, 18/01/2020 tarihinde ise prim borcunun ödendiği tespit edilmiştir. Kanunun geçici 79 uncu maddesinin yürürlük tarihinden önceki bir döneme ilişkin olan ve 23/12/2019 tarihinde saat 23:59' a kadar verilmesi gereken APHB' nin yasal süresinde verilmemesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacak olup, Kasım/2019 dönemine ait primlerin yasal ödeme süresinin 14/01/2020 tarihinde (Kanunun geçici 79 uncu maddesinin yürürlük tarihi olan 24/12/2019 tarihinden sonra) dolması nedeniyle süresinde ödenmeyen prim borcu için gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanması gerekmektedir.

Örnek-3: (C) ilinde güvenlik korucusu olan F kişinin Ağustos/2019-Eylül/2019 dönemlerine ait APHB' ler 09/11/2019 tarihinde verilerek primleri ödenmiştir. Süresi geçtikten sonra verilen APHB' ler için uygulanan idari para cezalarının 24/12/2019 tarihinden önce tebliğ edildiği ancak 08/01/2020 tarihi itibarıyla henüz ödenmediği anlaşılmış olup, Kanunun geçici 79 uncu maddesi gereği 24/12/2019 tarihinden önceki döneme ilişkin olması nedeniyle İPC' lerin iptal edilmesi gerekmektedir. Ancak, 09/11/2019 tarihinde ödenmiş olan Ağustos/2019 dönemine ait prim borcuna uygulanan ve tahsil edilmiş olan gecikme cezası ve gecikme zammı iade ve mahsup edilmeyecektir. Eylül/2019 dönemine ait primlerin ise yasal ödeme süresi içinde tahsil edildiği anlaşılmaktadır.

Ayrıca, 5510 sayılı Kanunun ek 15 inci maddesi kapsamında güvenlik korucularına ait prim ödeme yükümlüsü olan valilik/kaymakamlıkların 2019/10. ay ve öncesi dönemlere ilişkin 51 nolu belge türündeki bildirimlerinden kaynaklanan borçlarının son ödeme tarihlerinin Kanunun geçici 79 uncu maddesi kapsamında 24/12/2019 olarak güncellenebilmesi amacıyla borçlu işyerlerine ilişkin listelerin sosyal güvenlik il müdürlüğü bazında (merkez müdürlüklerini de kapsayacak tek liste halinde) 01/03/2020 tarihine kadar Genelge ekinde yer alan tabloya (örnek formatta olduğu şekliyle) işlenerek Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü/İşverenler Daire Başkanlığı' na gönderilmesi gerekmektedir.

İşyerlerinin borç tutarlarının bildirilmesi sırasında bu Genelgede açıklanan şartları taşıyan

ve yalnızca 2017/Nisan-2019/Ekim dönemlerinde 51 nolu belge türünde yapılan bildirimlerin tahakkuklarına ilişkin borç tutarları bildirilecektir.

Borçlu dönemlerin son ödeme tarihlerinin güncellenmesini müteakip işyeri numarası bildiren il müdürlüklerine bilgi verilecek olup, borçlarını henüz ödememiş işverenlerimiz 24/12/2019 tarihinden sonra işleyecek gecikme zammı ve gecikme cezası ile ödeme yapabilecekler, borçlarını son ödeme tarihi güncellenmeden gecikme zammı ve gecikme cezası ile ödemiş işyerleri için ise ilgili dönemler için 88-08 işlemi yapılacaktır.

Yapılacak çalışmalarda kolaylık sağlaması amacıyla 51 nolu belge türünden bildirim yapan işyerlerinin listesi ekte gönderilmiş olmakla birlikte bu kapsamda başkaca işyerleri olması halinde gerekli inceleme ünitelerce ayrıca yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

İsmail YILMAZ

Kurum Başkanı V.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA